

NACIONALNI KOMITET ICOM SRBIJA

KOMISIJA ZA PREDLAGANJE I NOMINOVANJE KANDIDATA

ZA DODELU GODIŠNJE NAGRADE

PREPORUKA ZA NAGRADU ZA PROJEKAT GODINE

Poštovani članovi Komisije,

Preporučujem Vašoj pažnji projekat *Rez-linija-otisak*, koji je realizovan u periodu od 13. aprila do 25. septembra 2023. godine u Muzeju savremene umetnosti Beograd, a koji su autorski osmislili kustosi Muzeja mr Mišela Blanuša i Miroslav Karić.

Projekat smatram važnim jer u fokus istraživanja stavlja društveno angažovanu grafiku treće i četvrte decenije XX veka koja ima posebno mesto u korpusu ne samo dostignuća grafičkog medija, već i likovne umetnosti uopšte na našim prostorima. Posebno bih istakla kustoski koncept kolega i njihovu odluku da naslede socijalne grafike, odnosno umetnička dela iz kolekcije Muzeja savremene umetnosti u Beogradu, postavive u svojevrstni tematski i medijski dijalog sa savremenim umetničkim praksama i produkcijom. Pažljiv studijski rad sa istorijskim delima iz muzejskih zbirki ovde je nadograđen brižljivim izborom domaćih savremenih umetnika čija su delovanja na liniji onih umetničkih pozicija i praksi pre Drugog svetskog rata koje su upravo u vizuelnoj snazi grafike i njenoj široj, javnoj dostupnosti prepoznali potencijal za direktniji kritički iskaz o društveno-političkoj realnosti u kojoj su živeli i stvarali. Izložba *Rez-linija-otisak* je pokazala na koji način refleksije socijalno angažovane umetnosti međuratnog perioda ili samog grafičkog medija danas ostaju relevantne u kontekstu pojedinačnih i kolektivnih umetničkih artikulisanja i tematsko-problemskih razmatranja trenutnih, vrlo kompleksnih (geo)političkih društveno-ekonomskih prilika kod nas i u svetu. Za savremene umetnike vitalnost i izražajnost same grafike i njenih osnovnih premisa postaju polazište u širokom rasponu vizuelnih izraza od crteža, murala, objekata, instalacija, pa do izvodačkih umetnosti kroz koje se direktno referiše na grafičke mape, na primer Đorda Andrejevića Kuna, Bratislava Stojanovića, Marijana Detonija, Antona Zupe ili promišljaju specifičnosti, ali i sličnosti dva udaljena istorijsko bremenita trenutka posvedočena radovima

savremenih umetnika poput Darinke Pop Mitić, Vladana Jeremića i Rene Redle, Siniše Ilića, Bojana Đordeva i drugih.

U tom smislu, posebno bih izdvojila koncepciju postavke izložbe koja je za publiku otvarala prostor permanentnog uodnošavanja umetničkih iskaza i tematskih sadržaja ujedninjenih angažovanim, kritičkim glasovima prema okolnostima vremena kojem su pripadale ili kojem pripadaju i ispitivanju mogućnosti društvenih promena. Daljem razumevanju izložbe značajno su doprinela stručna vođenja kustosa, vodiča edukatora, razgovori sa umetnicima, kao i prateća didaktika i katalog sa uvodnim studijskim tekstom u kojem su kolege Blanuša i Karić kroz detaljnije uvide u istorijske i savremene kontekste nastanka dela, teme i prakse umetnika zaokružili svoj istraživački poduhvat.

Na osnovu svega navedenog, mišljenja sam da projekat *Rez-linija-otisak* zaslužuje svaku pažnju, kao primer svežeg pristupa u radu s delima iz muzejskih zbirki i neophodnosti kontinuiranih novih čitanja nasleđa, posebno kada je u pitanju umetnost koja kritički propituje stvarnost i zauzima aktivan stav u pronalaženju vidova otpora i korektiva društvenih zbivanja.

U Beogradu, 21. 03. 2024.

Mr Jelena Perac

Muzejska savetnica

Muzej primenjene umetnosti, Beograd